

Szanowny Jubilat

W historii muzyki są takie daty, które upamiętnia się szczególnie. Okrągła rocznica staje się okazją do festiwa, koncertów, sympozjów, wydawania nowych serii płyt, albumów, nowych wystaw w muzeach. W 1991 takim wydarzeniem było 200 lat od śmierci Mozarta. W nadchodzącym 2010 będziemy obchodzić 200. rocznicę urodzin Fryderyka Chopina.

Oczy i uszy świata zwrócą się na Polskę; w szczególności na Warszawę i Żelazową Wolę. Narodowy Instytut Fryderyka Chopina od kilku lat przygotowuje rocznicowe obchody, których centralnym punktem będzie festiwal Chopin i jego Europa. Ministerstwo Kultury nadało wydarzeniom związanym z jubileuszem najwyższy priorytet i skierowało w tę stronę rzekę pieniędzy. Bez wątpienia Chopin wielkim kompozytorem był i trudno się dziwić, że tak ważną datę chcemy godnie uczcić.

Żelazowa Wola
jeszcze
przed remontem

Maciej Łukasz
Gołębiowski

Jubileusz czas zacząć!

Statystyki oraz obserwacje wskazują, że najlepiej rozpoznawalnym ze wszystkich naszych kompozytorów jest Fryderyk Chopin. Budujemy mu pomniki, nazywamy jego imieniem lotnisko, statki, filharmonię i uniwersytet muzyczny. Jeżeli jednak jakimś cudem Chopin kojarzył się dotąd komuś tylko z marką wódki, to rok 2010 z pewnością to zmieni.

Uroczysty początek obchodów będzie miał miejsce w sylwestrową noc w miejscu narodzin kompozytora. O północy w świat popłyną życzenia noworoczne, a zaraz potem muzyka. Walce i mazurki Chopina zagrają Byron Janis i Janek Lisiecki.

Tydzień później, 7 stycznia, w Filharmonii Narodowej odbędzie się inauguracja cyklu koncertów jubileuszowych, które potrwać cały sezon. Gwiazdą wieczoru będzie Lang Lang, który wykona „Koncert fortepianowy f-moll” oraz „Andante spianato” i „Poloneza Es-dur”. Ponadto zabrzmie „Missa Solemnis” Franciszka Liszta. Wystąpią soliści: Joanna Kozłowska, Ewa Wolak, Ryszard Minkiewicz oraz Jarosław Bręk. Orkiestrę i chór FN poprowadzi Antoni Wit.

wym miastem na trasie będzie Warszawa – od 10 do 13 czerwca 2010 roku Folle Journé - Szalone Dni Muzyki „Chopin Open” - odbędą się w Teatrze Wielkim, Teatrze Narodowym oraz na Placu Teatralnym. W ciągu całego tournée będzie mieć miejsce ponad 1200 koncertów. Dokładny program zostanie ogłoszony w tym miesiącu.

Według części źródeł Chopin urodził się 22 lutego 1810 roku. Inne podają 1 marca. Tydzień dzielący obie daty

Argerich, Anderszewski, Perahia, Pollini, Barenboim, Lang Lang i Joao-Pires – wszyscy oni zagrają w Warszawie.

W ostatnim tygodniu stycznia o Polsce i Chopinie powinno być głośno na targach MideM w Cannes. Po raz pierwszy zostanie wtedy przyznana specjalna nagroda dla płyty z muzyką wielkiego Fryderyka. Nasz kraj ma przygotować na targi dobrze widoczne stoisko. Odbędzie się też konferencja z udziałem ministra kultury. O wszystko zadba Instytut Adama Mickiewicza.

W 2010 roku słynny festiwal Folle Journé de Nantes, którego twórcą i dyrektorem artystycznym jest René Martin, będzie poświęcony Chopinowi i jego przyjaciółom.

Formuła imprezy jest niecodzienna – koncerty odbywają się od rana do północy w kilku miejscach równocześnie. Każde wydarzenie trwa od 45 do 50 minut, a słuchacze poruszają się pomiędzy specjalnie przygotowanymi salami koncertowymi. 16. edycja festiwalu Folle Journé „Chopin i jego wpływ” rozpocznie się 27 stycznia w Nantes. Do końca miesiąca publiczność będzie mogła uczestniczyć w koncertach, na których zabrzmiały wszystkie dzieła Chopina,

wykonywane przez niego utwory innych kompozytorów (Moscheles, Hummel, Alkan, Liszt) oraz kompozycje jego przyjaciół (Berlioz, Mendelssohn, Schumann, Paganini, Field i Ries). Festiwal Folle Journé de Nantes zawita w przyszłym roku m.in. do Bilbao, Tokio, Kanazawy czy Rio de Janeiro. Finało-

stał się pretekstem do organizacji serii koncertów z udziałem gwiazd polskiej i światowej pianistyki. Nadzwyczajne koncerty urodzinowe to pierwsza z trzech kulminacji Roku Chopinowskiego. Wystąpią wtedy: Martha Argerich, Daniel Barenboim, Piotr Anderszewski, Leif Ove Andsnes, Rafał Ble-

Zostanie także otwarte nowe Muzeum Fryderyka Chopina w Pałacu Ostrogskich.

Prace związane z jego przebudową trwają od 2005 roku. Projektu podjęła się pracownia Grzegory & Partnerzy Architekci. Po przygotowaniu dokumentacji oraz ekspertyz technicznych opracowano koncepcję funkcjonalną, w której przestrzeń muzealną wraz z salą koncertową powiększono o 90 % w stosunku do stanu pierwotnego. Po wykonaniu projektów, oszacowaniu kosztów i uzgodnieniach z Wojewódzkim Konserwatorem

W ciągu tygodnia czołowi pianiści wykonają wszystkie dzieła jubilatą w porządku chronologicznym; na instrumentach z epoki oraz ich kopiach. Zagrają m.in.: Pierre Goy, Abel Raman El Bacha, Kevin Kenner, Nelson Goerner, Ronald Brautigam, Vanesa Wagner, Janusz Olejniczak, Edna Stern i Dang Thai Son.

Koncertom będą towarzyszyć wydarzenia specjalne, m.in.: „Chopin wirtuoz”, koncert promenadowy połączony z czytaniem tekstów George Sand, Eugene Delacroix i Fryderyka Chopina, wystawą

Wizualizacje wnętrza nowej ekspozycji na Zamku Ostrogskich.

chacz (który zainauguruje obchody), Dang Thai Son, Evgeny Kissin, Garrick Ohlsson, Janusz Olejniczak, Murray Perahia, Ivo Pogorelich i Yundi Li. Artystom będzie towarzyszyć Orkiestra XVIII wieku, kierowana przez Fransa Brüggena, i orkiestra FN pod batutą Antoniego Wita.

Pomiędzy 25 lutego a 1 marca potrwa w Warszawie III Międzynarodowy Kongres Chopinowski. Obejmie szerokie spektrum tematyczne, ze szczególnym naciskiem na idee, które stały się inspiracją dla Chopina, interpretacje jego dzieł, a także ich oddziaływanie na muzykę innych kompozytorów. Najistotniejsze obszary tematyczne, które będą przedmiotem dyskusji, to: osobowość, dziedzictwo, środowisko, interpretacje, a także promieniowanie muzyki Chopina – jej rezonans w dziełach innych kompozytorów, oddziaływanie na literaturę i sztukę kolejnych epok. W radzie programowej kongresu zasiądą znani muzykolodzy, specjalizujący się w badaniu twórczości kompozytora: Jean-Jacques Eigeldinger, Irena Poniatowska (przewodnicząca), John Rink, Zofia Chechlińska, Maciej Gołąb, Jeffrey Kallberg, Wojciech Nowik, Jim Samson, Zbigniew Skowron, Artur Szklener i Mieczysław Tomaszewski. W czasie kongresu, oprócz oficjalnego programu sesji naukowych, odbędzie się kilka koncertów.

Zabytków przystąpiono do pierwszych prac, m.in. wymiany okien w całym budynku, modernizacji obszernego tarasu i osuszania piwnic, będących w katastrofalnym stanie. Przebudowa zamku, zakładająca zmianę aranżacji przestrzennej w obrębie całego budynku oraz adaptację piwnic m.in. na przestrzeń koncertową, rozpoczęła się w maju 2008 roku. Trzy miesiące później rozstrzygnięto międzynarodowy konkurs na ekspozycję muzeum. Zwycięski projekt przygotowała firma Migliore+Servetto z Mediolanu. Ma być bardzo nowoczesnie i multimediale, aby sprostać wymaganiom dzisiejszego widza. Do wyboru będzie kilka opcji obcowania z dźwiękiem: od instalacji dźwiękowych, poprzez aranżacje o charakterze audiofilmowym, aż do koncertów na żywo.

28 lutego w Katedrze na Wawelu odbędzie się uroczysta msza koncelebrowana przez kardynała Stanisława Dziwisza. Symbolicznym oddaniem hołdu kompozytorowi będzie wmurowanie medalionu Fryderyka Chopina w Kryptę Wieszczów Narodowych.

Jeśli ktoś w marcu będzie akurat w Paryżu, też będzie miał szansę uczestniczyć w rocznicowych wydarzeniach. 1.03 w słynnej Salle Pleyel recital chopinowski da Krystian Zimerman. W dniach 9-14 marca, z inicjatywy Cité de la Musique oraz Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, odbędzie się tam cykl 15 recitali pod tytułem „Chopin, Europejczyk”.

oraz programem dla najmłodszych. Ponadto, od 9 marca do 6 czerwca, w Musée de la musique będzie można obejrzeć wystawę „Chopin, pracownia kompozytora”, współorganizowaną przez Bibliothèque nationale de France.

Im bliżej wiosny, tym więcej imprez związanych z Chopinem; nie tylko w Polsce, ale i na świecie. W dniach 16-20 marca odbędzie się tournée Narodowej Orkiestry Polskiego Radia po krajach Bliskiego Wschodu. Muzycy odwiedzą Katar, Bahrajn i Kuwejt. W tym samym czasie w Waszyngtonie odbędą się trzy koncerty prezentujące Chopina na różne sposoby. W projekcie 3 x Chopin wezmą udział: Jacek Kortus, Leszek Możdżer i Andrzej Jagodziński ze swoim trio. Pomiędzy 22 kwietnia a 2 maja w Los Angeles będzie miał miejsce 11. Festiwal Filmu Polskiego. W programie znajdą się prezentacje filmów biograficznych, dokumentalnych, a także spektakli telewizyjnych o Chopinie oraz animacji z jego muzyką.

Na 22 maja zaplanowano uroczyste otwarcie dworku w Żelazowej Woli. Prace remontowe i modernizacyjne całego kompleksu trwają od października. Plan zakłada stworzenie w miejscu urodzenia Fryderyka Chopina atrakcyjnego i funkcjonalnego ośrodka muzealno-turystycznego, spełniającego oczekiwania odwiedzających go osób, niezależnie od ich przynależności kulturowej, wieku czy zainteresowań.

Ciekawie zaaranżowana część stricte muzealna zyska oprawę w postaci profesjonalnego centrum recepcyjnego, sklepiku połączonego z księgarnią, restauracji i kawiarni w oranżerii oraz wielofunkcyjnej sali koncertowej. W zadbanym parku znajdzie się też miejsce na częściowo zadaszony amfiteatr.

W połowie roku zaplanowano otwarcie największej inwestycji budowlanej związanej z Chopinem. Centrum Chopinowskie powstaje przy ulicy Tamka 43 w Warszawie, naprzeciwko Zamku Ostrogskich. Obok połączonego z ka-

Pomnik Chopina w Żelazowej Woli.

5 a 25 września NOSPR odbędzie zaś wyjątkowy muzyczny rejs na pokładzie żaglowca Dar Młodzieży. Orkiestra odwiedzi Kopenhagę, Goeteborg, Oslo, Dover i Boulogne sur Mer.

1 października w Filharmonii Narodowej na nadzwyczajnym recitalu fortepianowym wystąpi Mitsuko Uchida. Koncert zainauguruje XVI Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina. 160 uczestników przez kilka tygodni będzie znowu walczyć o palmę pierwszeństwa w interpretacjach spuścizny naszego kompozytora.

LA FOLLE JOURNÉE de Nantes

CHOPIN

Na stronie internetowej Folle Journée Chopin już teraz wielkimi literami.

wiarenką punktu informacji turystycznej centrum pomieści księgarnię, bibliotekę, fonotekę i fototekę Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina. Stanie się również siedzibą Instytutu, Towarzystwa im. Fryderyka Chopina, Międzynarodowej Federacji Towarzystw Chopinowskich, Polskiej Rady Muzycznej oraz Fundacji Wydania Narodowego Dzieła Wszystkich Fryderyka Chopina.

Przez cały lipiec w Warszawie będzie trwał festiwal Ogrody Muzyczne. Tym razem ma być poświęcony Chopinowi. Program jest w trakcie ustalania. Od 9 do 12 lipca we francuskim Nohant zaplanowano natomiast seminarium chopinowskie. Wydarzeniem będzie wmurowanie tablicy pamiątkowej oraz nazwanie imieniem Chopina sali koncertowej i centralnego placu miasta.

1 sierpnia to data inauguracji 6. Międzynarodowego Festiwalu Chopin i jego Europa. Impreza nabierała kształtu przez całe pięć lat i można oczekiwać, że w 2010 roku zabyśnie najjaśniej. Festiwal potrwa cały miesiąc i obejmie 50 wydarzeń muzycznych z udziałem ponad tysiąca wykonawców. Oprócz koncertów symfonicznych, kameralnych i recitali przewidziano happeningi oraz koncerty jazzowe i plenerowe.

Konkurs Chopinowski na pewno dostarczy wielu emocji.

Wśród zaproszonych zespołów i artystów znajdują się takie znakomitości, jak Marc Minkowski z Les Musiciens du Louvre-Grenoble, Misha Maisky, Nelson Freire, Maria João Pires, Maurizio Pollini, Nelson Goerner, Philippe Herreweghe, Orchestre des Champs-Élysées, Il Giardino Armonico czy Orchestre de Chambre de Lausanne. Europa Galante pod dyktando Fabia Biondiego wykona – po raz pierwszy w Polsce na instrumentach historycznych – „Normę” Vincenza Belliniego. Tradycyjnie posłuchać będzie można recitali i koncertów na fortepianach historycznych: erardzie z 1849 roku, pleyelu z roku 1848 i grafie (kopia instrumentu z około 1819).

Od września do października w Pałacu Rzeczypospolitej przy pl. Krasińskich w Warszawie będzie otwarta wystawa autografów Chopina przygotowana przez Bibliotekę Narodową. Pomiędzy

Na targach MIDE M ma być o nas głośno.

Zwycięzców poznamy późnym wieczorem 20 października. Potem odbędą się koncerty laureatów.

Końcówka roku da nieco odetchnąć od wrażeń koncertowych, konkursowych i festiwalowych. Jeśli ktoś wybierze się wtedy do Tokio, będzie mógł posłuchać koncertów jubileuszowej edycji Martha Argerich Project. Na 21 grudnia w FN zapowiedziano natomiast koncert pt. „Salon paryski”.

I to tyle. Już po tym skromnym zestawieniu widać, że rocznica urodzin Chopina zostanie zauważona i zaakcentowana przez wiele instytucji w Polsce i na świecie. Nasz kompozytor, dzięki swej wyjątkowej twórczości, jest znakomitym towarem przyciągającym melomanów. Pozostaje mieć nadzieję, że zyski z imprez zostaną choć w części przeznaczone na promocję polskiej kultury, niezwiązanej z tym jednym kompozytorem. Wszak mieliśmy ich w historii wielu i nawet jeśli dziś najwięcej mówi się o Chopinie, to o tamtych też warto pamiętać. Może wtedy ktoś zechce nazwać lotnisko imieniem Wacława z Szamotuł, postawi pomnik Marcinowi Mielczewskiemu albo nawet nazwie wódkę imieniem Franciszka Leszła. Bo niby dlaczego nie? Tymczasem w roku najbliższym proszę ostrożnie otwierać konserwy. ■